

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Michaela Lorencová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Volný čas získává v dnešní společnosti stále větší význam. Vznikají nové možnosti trávení volného času a je stále více důležité efektivní trávení volného času, které je zabezpečováno různými institucemi.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, část teoretickou a část výzkumnou. Teoretická část práce pomocí odborné literatury definuje základní pojmy jako volný čas, funkce volného času, výchova a instituce pro trávení volného času.

Výzkumná část práce představuje možnosti trávení volného času v městské části Horní Počernice a dále analyzuje konkrétní instituci pro trávení volného času dětí a mládeže, kterou je Dům dětí a mládeže. Analýza je provedena na základě poslání, nabídky činností instituce, materiálního vybavení, personálu a financování. Cílem je zjistit, zda instituce plní poslání, pro které byla založena.

V závěru práce je zmíněna diskuze k výsledkům výzkumu, kde je uvedeno zhodnocení stavu instituce a případná doporučení vedoucí k zlepšení zkoumaného jevu.

Cíl a metodika práce

Cílem teoretické části této práce je vymezit základní pojmy týkající se volného času, popsat jeho vývoj, funkce a prostředí pro trávení volného času.

Výzkumná část se zaměřuje na představení možností trávení volného času v městské části Horní Počernice a na charakteristiku činnosti jednotlivých institucí.

Stěžejním cílem práce je provedení institucionální analýzy Domu dětí a mládeže v Horních Počernicích a zjištění, zda instituce plní svůj účel, pro který byla zřízena. Pro účely zjištění osudu hypotézy byla užitá institucionální analýza Bronisława Malinowského, která instituci hodnotila na základě norem, nabízených služeb, personálu, vybavení a financování.

K získání informací potřebných pro vytvoření této práce bylo využito dvou typů výzkumu, a to kvantitativního a kvalitativního.

Informace pro teoretickou část práce byly získány prostřednictvím kvantitativního sběru dat, kdy byla využita především technika studia odborné literatury a internetových zdrojů týkajících se tématu volného času. Nalezené informace napomohly k lepší orientaci v dané problematice a posloužily jako základ pro zpracování části praktické.

Praktická část práce byla zpracována pomocí kvalitativní metody sběru dat, především užitím techniky terénního výzkumu, studia dokumentů a materiálů vydaných institucí a provádění polostandardizovaných rozhovorů s vedoucími pracovníky organizace.

Metodou získávání dat byla analýza institucí Bronisława Malinowského, která byla podkladem pro zpracování institucionální analýzy. Ke sběru dat nutných pro zpracování analýzy byla využita metoda terénního výzkumu, který autorka práce uskutečnila v rámci své praxe. Díky své praxi se autorka seznámila s chodem organizace, způsobem výuky, jejími pracovníky, normami a povinnostmi organizace.

Mnoho dalších informací bylo získáno studováním dokumentů instituce, nezúčastněným pozorováním v zájmových útvarech a vedením nestandardizovaných rozhovorů s lektory DDM.

Výsledky a diskuse

Na základě výsledků institucionální analýzy lze potvrdit, že stanovený cíl bakalářské práce byl splněn. Příspěvková organizace Dům dětí a mládeže Horní Počernice plní účel, pro který byla zřízena, tj. zajištění výchovných, vzdělávacích a rekreačních akcí a osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby.

Při provádění analýzy instituce bylo odhaleno několik nedostatků, u kterých bylo navrženo doporučení vedoucí k zlepšení stavu instituce.

Dům dětí a mládeže je největší místní institucí působící v oblasti zájmového vzdělávání. V rámci své činnosti nabízí pravidelné, příležitostné, ale i spontánní aktivity různého charakteru, které uspokojují potřeby všech klientů a působí příznivě na rozvoj jedince.

Instituce se snaží každoročně zlepšovat ve všech oblastech své působnosti a přicházet se stále novými způsoby trávení volného času, které odpovídají aktuálním trendům a potřebám dětí a mládeže. Důkazem dobrého postavení DDM je také zájem ze strany veřejnosti, který má vzrůstající charakter.

Na velmi dobré úrovni je také personální obsazení instituce. Jsou zde zaměstnání pouze kvalifikovaní pedagogové s praxí, kteří splňují všechny předpoklady nutné k vykonávání jejich pozice. Zde bylo navrženo případné uzavření pracovního poměru s profesionály či specialisty v oboru, kteří by napomohli k zvýšení zájmu o pravidelnou zájmovou činnost ze strany veřejnosti.

Slabší stránkou instituce jsou kapacitně nedostačující prostory objektu DDM. Zájmové útvary o větším počtu účastníků se tak musejí konat v pronajatých prostorách tělocvičen

základních škol. V této oblasti bylo navrženo řešení v podobě výstavby nové haly, o které městská část již dlouho jedná, a která by tento problém pomohla vyřešit.

Hospodaření instituce vykazuje dlouhodobě ziskový charakter, tudíž ho lze hodnotit kladně. Zřizovatel a Magistrát hlavního města Prahy poskytují peněžní prostředky na provoz, mzdy a plánované aktivity instituce, které jsou dostačující pro účely splnění poslání instituce.

I přes zmíněné nedostatky není ani v nejmenším omezena činnost instituce a Dům dětí a mládeže je tak příjemným prostředím, kde děti, studenti i ostatní účastníci, rádi tráví svůj volný čas a ještě raději se sem vrací.

Seznam použitých zdrojů:

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. 1.vyd. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5.

JANIŠ, Kamil. *Úvod do problematiky volného času*. 1.vyd. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2009. 61 s. ISBN 978-807-2485-307.

LIŠKA, Pavel, ŠPILER, František, ANTES, Hubert. *Horní Počernice*. Praha : Maroli, 2002. 170 s. ISBN 80-86453-14-6.

MALINOWSKI, Bronislaw a With a preface by Huntington CAIRNS. *A scientific theory of culture and other essays*. [Facsim.] reprinted. London: Routledge, 2002. 185 s. ISBN 04-152-6251-8.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, PROKŮPKOVÁ, Danuše, MORÁVEK, Zdeněk. *Příspěvkové organizace*. Praha: ASPI, 2006. 292 s. ISBN 80-7357-191-9.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 229 s. ISBN 80-7178-711-6.